ഗരുഡപുരാണമ്/ആചാരകാണ്ഡഃ/അധ്യായഃ 55

..ഹരിരുവാച ..
മധ്യേ ത്വിലാവൃതോ വർഷോ ഭദ്രാശ്വഃ പൂർവതോഽദ്ഭുതഃ ..
പൂർവദക്ഷിണതോ വർഷോ ഹിരണ്വാന്വൃഷഭധ്വജ .. 55.1 ..

തതഃ കിമ്പുരുഷോ വർഷോ മേരോർദക്ഷിണതഃ സ്മൃതഃ ..
ഭാരതോ ദക്ഷിണേ പ്രോക്തോ ഹരിർദക്ഷിണപശ്ചിമേ .. 55.2 ..

പശ്ചിമേ കേതുമാലശ്ച രമ്യകഃ പശ്ചിമോത്തരേ ..
ഉത്തരേ ച കുരോർവർഷഃ കല്പവൃക്ഷസമാവൃതഃ .. 55.3 ..

സിദ്ധിഃ സ്വാഭാവികീ രുദ്ര ! വർജയിത്വാ തു ഭാരതമ് ..
ഇന്ദ്രദ്വീപഃ കശേരുമാംസ്താമ്രവർണോ ഗഭസ്തിതമാൻ .. 55.4 ..

നാഗദ്വീപഃ കടാഹശ്ച സിംഹലോ വാരുണസ്തഥാ ..
അയം തുനവമസ്തേഷാം ദ്വീപഃ സാഗരസംവൃതഃ .. 55.5 ..

പൂർവേ കിരാതാസ്തസ്യാസ്തേ പശ്ചിമേ യവനാഃ സ്ഥിതാഃ ..
അന്ധ്രാ ദക്ഷിണതോ രുദ്ര ! തുരഷ്കാസ്ത്വപി ചോത്തരേ .. 55.6 ..

ബ്രാഹ്മണാഃ ക്ഷത്ത്രിയാ വൈശ്യാഃ ശൂദ്രാശ്ചാന്തരവാസിനഃ ..
മഹേന്ദ്രോ മലയഃ സഹ്യഃ ശുക്തിമാനൃക്ഷപർവതഃ .. 55.7 ..

വിന്ധ്യശ്ച പാരിയാത്രശ്ച സപ്താത്ര കുലപർവതാഃ ..
വേദസ്മൃതി ര്നർമദാ ച വരദാ സുരസാ ശിവാ .. 55.8 ..

താപീ പയോഷ്ണീ സരയൂഃ കാവേരീ ഗോമതീ തഥാ ..
ഗോദാവരീ ഭീമരഥീ കൃഷ്ണവേണീ മഹാനദീ .. 55.9 ..

കേതുമാലാ താമ്രപർണോ ചന്ദ്രഭാഗാ സരസ്വതീ ..
ഋഷികുല്യാ ച കാവേരീ മൃത്തഗങ്ഗാ പയസ്വിനീ .. 55.10 ..

വിദർഭാ ച ശതദ്രൂശ്ച നദ്യഃ പാപഹരാഃ ശുഭാഃ ..
ആസാം പിബന്തി സലിലം മധ്യദേശാദയോ ജനാഃ .. 55.11 ..

പാഞ്ചാലാഃ കുരവോ മത്സ്യാ യൗധേയാഃ സപടച്ചരാഃ ..
കുന്തയഃ ശൂരസേനാശ്ച മധ്യദേശജനാഃ സ്മൃതാഃ .. 55.12 ..

വൃഷധ്വജ ! ജനാഃ പാദ്മാഃ സൂതമാഗധചേദയഃ ..
കാശയ (ഷായാ) ശ്ച വിദേഹാശ്ച പൂർവസ്യാം കോശലാസ്തഥാ .. 55.13 ..

കലിംഗവംഗപുണ്ഡ്രാംഗാ വൈദർഭാ മൂലകാസ്തഥാ ..
വിന്ധ്യാന്തർനിലയാ ദേശാഃ പൂർവദക്ഷിണതഃ സ്മൃതാഃ .. 55.14 ..

പുലന്ദാശ്മകജീമൂതനയരാഷ്ട്രനിവാസിനഃ ..
കർണാ(ര്നാ)ടകമ്ബോജഘണാ ദക്ഷിണാപഥവാസിനഃ .. 55.15 ..

അമ്ബഷ്ഠദ്രവിഡാ ലാടാഃ കാമ്ബോജാഃ സ്ത്രീമുഖാഃ ശകാഃ ..
ആനർത്തവാസിനശ്ചൈവ ജ്ഞേയാ യക്ഷിണപശ്ചിമേ .. 55.16 ..

സ്ത്രീരാജ്യാഃ സൈന്ധവാ മ്ലേച്ഛാ നാസ്തി കാ യവനാസ്തഥാ ..
പശ്ചിമേന ച വിജ്ഞേയാ മാഥുരാ നൈഷധൈഃ സഹ .. 55.17 ..

മാണ്ഡവ്യാശ്ച തുഷാരാശ്ച മൂലികാശ്വമുഖാഃ ഖശാഃ ..
മഹാകേശാ മഹാനാദാ ദേശാസ്തൂത്തരപശ്ചിമേ .. 55.18 ..

ലമ്ബ (മ്പാ) കാ സ്തനനാഗാശ്ച മാദ്രഗാന്ധാരബാഹ്ലികാഃ ..
ഹിമാചലാലയാ മ്ലേച്ഛാ ഉദീചീം ദിശമാശ്രിതാഃ .. 55.19 ..

ത്രിഗർത്തനീലകോലാത (ഭ) ബ്രഹ്മപുത്രാഃ സടങ്കണാഃ ..
അഭീഷാഹാഃ സകാശ്മീരാ ഉദക്പർവേണ കീർത്തിതാഃ .. 55.20 ..

ഇതി ശ്രീഗാരുഡേ മഹാപുരാണേ പൂർവഖണ്ഡേ പ്രഥമാംശാഖ്യേ ആചാരകാണ്ഡേ ഭുവനകോശവർണനം നാമ പഞ്ചപഞ്ചാശത്തമോ്ധ്യായഃ .. 55 ..
